

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 16 czerwca 2016 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi:

1. zasądził od Wojewódzkiego Szpitala (...) w Ł. na rzecz Beryl (...). (...) z siedzibą w Ł. kwotę 6.866,40 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 23 października 2015 roku do dnia zapłaty;
2. umorzył postępowanie w zakresie żądania zapłaty kwoty 3.355,51 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 23 października 2015 roku do dnia zapłaty,
3. zasądził od Wojewódzkiego Szpitala (...) w Ł. na rzecz Beryl (...). (...) z siedzibą w Ł. kwotę 1.164,82 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Apelację od powyższego wyroku w części uwzględniającej powództwo w zakresie kwoty 154,92 złotych wniósł pozwany, podnosząc następujące zarzuty:

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie i zaniechanie całościowej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego i jego wnikliwego zbadania, polegające na niezgodnym z zasadami doświadczenia życiowego uznaniu, iż pozwana uiszczając należność główną świadoma była faktu istnienia zaległości odsetkowej, co doprowadziło Sąd do błędnego przyjęcia, iż nie nastąpiło przedawnienie części roszczenia o zapłatę odsetek dochodzonych powództwem,

- art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 123 § 1 p. 2 k.c. poprzez ich błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, iż w niniejszej sprawie zapłata należności głównych objętych wystawionymi przez powoda fakturami VAT stanowiła uznanie roszczenia w zakresie odsetek za opóźnienie w zapłacie przedmiotowych faktur i w konsekwencji przerwała termin przedawnienia roszczenia o zapłatę tychże odsetek, podczas gdy zapłata za przedmiotowe faktury VAT stanowiła niewłaściwe uznanie długu i objęła wyłącznie uiszczaną należność główną.

W oparciu o powyższe zarzuty pozwany sformułował wniosek o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez oddalenie powództwa w zaskarżonej części, to jest co do kwoty 154,92 złotych, a ponadto o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie przed Sądem II instancji według norm przepisanych, w przypadku rozstrzygnięcia na niekorzyść pozwanego, o nieobciążanie pozwanego kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna i jako taka podlega oddaleniu.

Na wstępie rozważań należy wskazać, że Sąd II instancji rozpoznając apelację, ocenił stan faktyczny ustalony przez Sąd I instancji jako prawidłowy i zgodny z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym, a w konsekwencji na podstawie art. 382 k.p.c. przyjął jego ustalenia za własne. Sąd Rejonowy zgodnie z przepisami k.p.c. przeprowadził postępowanie dowodowe, ustalając stan faktyczny w sposób szczegółowy.

Ustosunkowanie się do zarzutów apelacji wymaga w istocie rozstrzygnięcia kwestii, czy zapłata przez pozwanego należności głównych objętych wystawionymi przez powoda fakturami VAT stanowiła uznanie roszczenia w zakresie odsetek za opóźnienie w zapłacie przedmiotowych faktur i w konsekwencji przerwała termin przedawnienia roszczenia o zapłatę tychże odsetek.

W ocenie Sądu Okręgowego na powyższe pytanie należy udzielić odpowiedzi twierdzącej.

Bezsporne w sprawie było, że powód dostarczał pozwanemu wyroby medyczne na podstawie łączących strony umów, zgodnie ze składanymi zamówieniami. Nie budzi także wątpliwości, że pozwany nieregularnie spłacał należności

wynikające z poszczególnych faktur. Sąd pierwszej instancji prawidłowo przyjął, iż roszczenie powoda o zapłatę odsetek ustawowych za zwłokę w zapłacie należności wyszczególnionych w pozwie faktur VAT podlega trzyletniemu terminowi przedawnienia, a jego bieg co do zasady rozpoczyna się od dnia wymagalności kwot wynikających z poszczególnych faktur. Słusznie Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, iż co prawda uprawnienie do naliczania odsetek wygasa wraz z wygaśnięciem roszczenia głównego, w szczególności w razie zaspokojenia tego roszczenia, jednakże odmienny jest los takiego roszczenia odsetkowego, które powstało przed wygaśnięciem roszczenia głównego, ponieważ uzyskuje ono samodzielny charakter i może być dochodzone niezależnie od roszczenia głównego, a poza tym podlega samodzielnemu przedawnieniu odrębnie za każdy dzień opóźnienia – co ma miejsce w niniejszej sprawie.

Jednocześnie Sąd miał na względzie treść art. 123 § 1 k.c., zgodnie z którym przerwanie biegu przedawnienia następuje m.in. przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje. Przypomnieć w tym miejscu należy, że uznanie roszczenia może przyjąć dwie formy: uznanie właściwe i niewłaściwe. Uznanie właściwe jest nieuregulowaną odrębnie umową ustalającą co do zasady oraz zakresu istnienia, albo nieistnienia jakiegoś stosunku prawnego. Uznanie niewłaściwe stanowi natomiast przyznanie przez dłużnika wobec wierzyciela istnienia długu. Nie jest czynnością prawną, a jedynie przyznaniem obowiązku świadczenia wynikającego z innego źródła, a więc deklaratywnym stwierdzeniem, że taki obowiązek istnieje i że dłużnik nie zamierza się uchylić od jego wykonania. Chodzi o taką aktywność dłużnika, która z jednej strony stanowi potwierdzenie długu, dzięki czemu powstaje dowód jego istnienia, a z drugiej - rodzi po stronie wierzyciela uzasadnione oczekiwanie na dobrowolne spełnienie świadczenia, co z kolei usprawiedliwia jego bezczynność (zob. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 1997 r. w sprawie o sygn. akt II CKN 46/97, publ. OSNC 1997/10 poz. 143). Przyjmuje się zatem, że przejawem niewłaściwego uznania roszczenia jest zapłata części długu oraz wszelkie wnioski skierowane do wierzyciela, czy to o rozłożenie na raty, czy to o odroczenie terminu płatności, zwolnienie z odsetek lub długu, nawet wówczas, gdy proponowane porozumienie między stronami nie doszło do skutku.

Oceniając zachowanie pozwanego w kontekście wynikających z powyższych uwag reguł znaczeniowych przyjąć należy, że uzasadniało ono oczekiwanie powoda na dobrowolne spełnienie świadczenia oraz było przejawem uznania przez niego dochodzonego pozwem roszczenia.

Pozwany wprawdzie nie złożył w tym przedmiocie wyraźnego oświadczenia, lecz na podstawie jego postępowania powód mógł zasadnie przyjmować, iż ma ona świadomość ciążącego na nim zobowiązania i wolę jego uregulowania. Pozwany uiszczał nieregularnie i po terminie kwoty wynikające z faktur, spełniając tym samym część świadczenia w zakresie należności głównej, w związku z czym uznał roszczenie, a to spowodowało przerwanie biegu przedawnienia w zakresie odsetek. Skoro z zachowania pozwanego nie wynikało, że akceptuje on jedynie część żądania lub niektóre z jego składników, przyjąć trzeba, iż to uznanie odniosło skutek wobec wszystkich należności przysługujących powodowi, zarówno z tytułu niezapłaconych należności głównych, jak i odsetek za opóźnienie. Odmiennego w tym względzie poglądu wynikającego z powołanego przez apelującego wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 grudnia 2003 roku wydanego w sprawie o sygn. akt I ACa 679/03 (publ. Program Komputerowy Lex nr 193732), Sąd Okręgowy w obecnym składzie nie podziela. Stanowisko skarżącego prezentowane w niniejszym procesie zmierzające do wykazania, że nie miał on woli spłaty odsetek i świadomości żądania przez wierzyciela ich zapłaty, pozostaje w sprzeczności z treścią jego pism kierowanych do powoda. Korespondencja stron dotycząca umorzenia należności wynikającej z wystawionej przez powoda noty odsetkowej nr 125/12 na kwotę 10.761,32 złotych dowodzi w sposób jednoznaczny, że obowiązek uregulowania odsetek od kwot należności głównych wynikających z poszczególnych faktur był dla obu stron oczywisty.

Prawidłowa jest zatem konkluzja Sądu Rejonowego, że przez zapłatę należności głównych wynikających z poszczególnych faktur należy dopatrzeć się uznania roszczeń powoda przez pozwanego także w zakresie żądania zapłaty odsetek, co w konsekwencji doprowadziło do przerwania biegu przedawnienia. Każda zatem z wymienionych wyżej wpłat powodowała przerwę w biegu terminu przedawnienia, po której termin ten rozpoczynał ponowny bieg. Skoro więc pomiędzy poszczególnymi wpłatami pozwanego nie ma okresu co najmniej trzyletniego, to w

dniu wniesienia pozwu, tj. 23 października 2015 roku roszczenie nie uległo przedawnieniu i mogło być skutecznie dochodzone.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uznał, iż apelacja nie zawiera uzasadnionych zarzutów mogących podważyć stanowisko Sądu Rejonowego, a tym samym jako bezzasadna podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.